

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 228/2021
14.04.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Слађане Накић Момировић, председника већа, Марине Милановић и Драгане Бољевић, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Зоран Пејчић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије, коју заступа Државно правобранилаштво, Одељење у Зајечару, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиље изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж 2062/20 од 02.09.2020. године, у седници одржаној 14.04.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиље изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж 2062/20 од 02.09.2020. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Зајечару П 159/2019 од 09.03.2020. године, првим ставом изреке, одбијен је тужбени захтев којим је тражено да се обавезе тужена да тужиљи на име накнаде материјалне штете исплати износ од 5.000.000,00 динара са припадајућом законском затезном каматом, као неоснован. Другим ставом изреке, одлучено је да свака странка сноси своје трошкове.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж 2062/20 од 02.09.2020. године, првим ставом изреке, одбијена је као неоснована жалба тужиље и првостепена пресуда потврђена.

Против правноснажне другостепене пресуде, тужиља је благовремено изјавила ревизију због погрешне примене материјалног права.

Испитујући правилност побијане одлуке у смислу члана 408. Закона о парничном поступку Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ број 72/11, 49/2013 - УС, 74/13 - УС, 55/14, 87/18 и 18/20), Врховни касациони суд је нашао да је ревизија неоснована.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужила као купац и ББ, као продавац су дана 08.10.2009. године закључили, и пред Општинским судом у Бору под Ов .../... оверили уговор о купопродаји непокретности, и то кп. бр. ... земљиште уз зграду – објекат површине 0.02,13 ха, земљиште под зградом – објектом у површини од 0.01,02 ха, земљиште под зградом – објектом од 0.00,95 ха, земљиште под зградом – објектом у површини од 0.00,22 ха, земљиште уз зграду од 0.02,13 ха и воћњак 3. класе од 0.10,43 ха на к.п. бр. ... . Продавац ББ је у ЛН број ... КО ... од 14.12.2009. године био уписан као држалац непокретности на к.п. бр. ... – породичној стамбеној згради број 2 и на помоћним зградама број 3 и 4 и носилац права коришћења на парцели, односно земљишту. Решењем СКН Бор од 23.03.2010. године тужили је у ЛН број ... КО ... дозвољен упис права својине на породичној стамбеној згради број 1, упис држаоца на породичној стамбеној згради број 2 и двома помоћним зградама број 3 и 4, као и упис права коришћења на земљишту. Правноснажном пресудом Основног суда у Бору П 221/16 од 05.12.2016. године, утврђено је да је тужила у тој парници ВВ, власник објекта број 2 површине 95 м² и власник зграде број 4 површине 22 м² и корисник земљишта под овим објектима, дела зграде број 3 површине 38 м², све на к.п.бр. ... у КО ... и корисник дела к.п.бр. ... у КО ..., површине 2,19 а, у наведеним мерама и границама, а по основу правоснажног судског поравнања П 372/94 од 31.05.1994. године, закљученог пред Основним судом у Бору и правоснажног судског поравнања Општинског суда у Бору Р 171/77 од 17.05.1977. године и по основу градње, што је тужена, овде тужила дужна да призна. Решењем СКН Бор од 06.07.2018. године (које није коначно), у ЛН број ... КО ... дозвољен је упис држаоца у корист ВВ на породичној стамбеној згради број 2 површине 95м², упис држаоца на помоћној згради број 3 површине у габариту 22 м² и упис држаоца на помоћној згради број 4 површине 22 м² и упис права коришћења на к.п.бр. .../... и на ... .Тужила тужбом тражи накнаду штете због незаконитог рада органа тужене услед чега је дошло до повреде принципа правне сигурности, односно начела поуздања у упис у катастар непокретности, због чега је према тврдњама тужиле, претрпела штету у висини тржишне вредности непокретности које су јој одузете судском одлуком, а да правни основ уписа тужиле није стављен ван снаге.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су одбили тужбени захтев са образложењем да у конкретном случају нема места примени одредбе члана 172. Закона о облигационим односима о одговорности тужене за насталу штету с обзиром да не постоји узрочна веза између настале штете и поступања органа тужене приликом овере спорног уговора о купопродаји непокретности.

Врховни касациони суд прихвата правни став и дате разлоге другостепеног суда у побијаној пресуди.

Чланом 172. став 1. Закона о облигационим односима прописано је да правно лице одговара за штету коју његов орган проузрокује трећем лицу у вршењу или у вези са вршењем својих функција. За заснивање одговорности правног лица у смислу члана 172. став 1. Закона о облигационим односима потребно је да је његов орган поступао незаконито (поступање супротно закону, другом пропису или општем акту, као и пропуштање да се закон, други прописи или општи акт примени) или да је поступао неправилно (поступање противно уобичајеном и прописаном начину обављања делатности које није у складу са општим нормама у вршењу службе) и да се тако поступање према насталој штети односи као узрок према последици (узрочнопоследична веза).

По оцени овог суда правилно су нижестепени судови утврдили да у конкретном случају нема одговорности тужене Републике Србије у смислу члана 172. став 1. ЗОО, јер није утврђена узрочнопоследична веза између поступања државног органа приликом овере спорног уговора о купопродаји непокретности и проузроковане штете тужиљи због губитка права на наведеним непокретностима, односно да је иста наступила због незаконитог или неправилног рада државног органа који је поступао у оквиру законских овлашћења, па не може бити одговоран због настале штете тужиљи.

Наиме, код утврђеног да су тужиља, као купац и ББ, као продавац закључили и пред Општинским судом у Бору оверили уговор о купопродаји непокретности, на којима је у каснијем поступку правноснажном пресудом Основног суда у Бору П 221/16 од 05.12.2016. године утврђено право својине и право коришћења спорних непокретности у корист ВВ и иста у ЛН број ... КО ... уписана као власник и корисник тих непокретности, то у овом случају нема узрочно – последичне везе између радње органа тужене и настале штете тужиљи због каснијег губитка права тужиље на спорној имовини. Наиме, у време закључења уговора о купопродаји непокретности између тужиље и ББ у примени је био Закон о оверавању потписа, рукописа и преписа („Службени гласник РС“ број 39/93), на основу кога је Основни суд у Бору тај уговор оверио. Одредбом члана 1. тог Закона, ставом првим, прописано је да је оверавање потписа или рукописа потврђивање њихове аутентичности. Овим оверавањем не потврђује се истинитост садржаја исправе (став 4.). Одредбом члана 2. став 1. истог Закона прописано је да оверавање потписа, рукописа и преписа обавља општински суд, ако овим или другим законом није друкчије одређено. Полазећи од наведеног, службено лице суда које оверава потпис односно рукопис, не потврђује истинитост садржаја исправе него потврђује аутентичност потписа, па следом наведеног суд у време овере спорног уговора није био у обавези да испитује да ли је имовина која је предмет промета већ била предмет располагања истог власника или не, већ је поступао у границама својих овлашћења, како су то правилно закључили и нижестепени судови. Код наведеног неосновано се ревизијским наводима оспорава правилност примењеног материјалног права указивањем да је тужиљи незаконитим поступањем државног органа одузета имовина.

Са изнетих разлога, применом одредбе члана 414. став 1. ЗПП одлучено је као у изреци.

**Председник већа - судија
Слађана Накић Момировић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић